

УДК 821.111

РОМАН-БІОГРАФІЯ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІСТСЬКОЇ ЕСТЕТИКИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ В. ВУЛФ „ОРЛАНДО”)

Ірина Валеріївна Куницька

ik_irina@mail.ru

Кандидат філологічних наук, викладач

Кафедра теорії та історії світової літератури імені професора В. І. Фесенко

Київський національний лінгвістичний університет

Вул. Велика Васильківська, 73, 03150, м. Київ, Україна

Анотація. На основі дослідження роману „Орландо” Вірджинії Вулф доводиться, що роман-біографія є жанровим різновидом модерністського роману. Класична форма біографічного роману в контексті модерністської естетики набула суттєво іншої функції. Історична особа насамперед стає живою людиною, ускладнюється, психологізується, позначає певний тип людської особистості, часто протиставляється традиційному образу, що утвердився в культурі. Вірджинія Вулф демонструє відступ від літературної традиції, пародіювання того, що усталилося в численних біографіях історичних персонажів. „Орландо” є втіленням літературних пошуків авторки, відображенням її модерністських настроїв.

Ключові слова: роман-біографія, модернізм, жанровий різновид, авторське самовираження, Вірджинія Вулф.

Численні різновиди романів ХІХ ст. продовжують активно функціонувати протягом усіх етапів становлення модернізму. Але будь-яка жанрова форма в авторській модерністській творчості набуває іншого змісту й модифікується з огляду на нову домінуючу функцію (самовираження).

У період 1920–1940-х років у літературі модернізму поширилися романи-біографії. Не останню роль у цьому процесі зіграли психоаналітичні розвідки про митців, написані професійними психоаналітиками (З. Фройд – про Шекспіра, К.–Г. Юнг – про Джойса, С. Балея – про Шевченка тощо) і письменниками, які зазнали впливу психоаналізу (В. Підмогильний – про І. Нечуя-Левицького). Історична особа давала вдячний матеріал для розмови на різні теми, актуальні для самих авторів біографій, найперше всього того, що стосується таємниць процесу творчості, його прихованих механізмів.

Художньо-біографічна проза потрапляє у 1920-ті роки в поле зору дослідників і критиків, якими часто ставали самі автори біографій (А. Моруа, Ян Парандовський, С. Моем, С. Цвейг та ін.). До середини ХХ ст. цей інтерес зростає. З'являються розвідки відомих науковців: Б. Томашевського, Б. Ейхенбаума, В. Шкловського, Р. Барта, Г.–Р. Яусса, В. Ізера, Ж. Женетта та ін.

Як характерно для історії літератури, перш ніж документальна біографія стала художньою й модерністською, мусила відбутися полеміка з усталеною традицією.

У цьому процесі оновлення традиційного романного жанру особливе місце посів твір В. Вулф „Орландо”, жанр якого сама авторка визначила як біографію. У статті А. Колотова „По невитраених слідах істини: „Орландо” і „Флеш” Вірджинії Вулф” [4] розглядається питання жанрової належності „Орландо”. Критик пише, що визначення жанру твору як біографії досить умовне, оскільки наявність чітко окресленого головного героя і єдиної сюжетної лінії, а також присутність голосу автора відносять „Орландо” до сфери традиційного роману, натомість стиль оповіді більш характерний для „антибіографії”, пародії на біографію, ніж для справжнього життєпису. Уся неправдоподібність та „антиреалізм” „Орландо” зумовлені, за словами Колотова, намаганнями Вулф наслідувати правдоподібність та реалістичність традиційного роману, які в її розумінні не здатні вмістити в себе все багатство людського життя і навколишньої дійсності.

А. Аствацатуров (стаття про роман уміщена у виданні 2000 р.), який досліджує літературну гру в романі „Орландо”, теж простежує жанрові особливості „роману-біографії”, звертає увагу читача на те, як авторка пародійно обіграє у творі методи критичного аналізу, часто використовуючи для цього образ самого наратора. Критик аналізує жонглювання Вірджинії Вулф стилями, яке проявляється як на рівні сюжету, так і на рівні мови дійових осіб, намагається пояснити призначення літературної гри у творі, вказує на те, що вона допомагає показати роман-біографію зсередини, виявити всю умовність та неправдивість реалістичної оповіді [1].

Творчості Вірджинії Вулф присвячені праці Н. П. Михальської, яка відносить „Орландо” до жанру роману, розглядає цей літературний твір у межах своєї праці „Шляхи розвитку англійського роману 1920–1930-х років”. Дослідниця характеризує роман як „своєрідний імпресіоністичний екскурс в історичне минуле”. На її думку, основним завданням, яке ставила перед собою Вірджинія Вулф, було показати зміну світогляду людини, її

внутрішнього світу в залежності від історичної епохи. Орландо є умовним створінням, що символізує духовне начало людини, незалежно від її оточення, епохи, віку чи статі [5].

На питання щодо жанрової належності „Орландо” досі не знайдено однозначної відповіді. Як видно з вищенаведених прикладів, думки літературознавців у цьому плані розходяться. Дехто правомірно відносить цей літературний твір до модерністського (імпресіоністського) роману, зважаючи на те, що тут є чітко окреслений головний персонаж, представлена єдина сюжетна лінія, яка розгортається на фоні історичних подій, присутній голос автора. Інші погоджуються із самою авторкою, яка визначила жанр твору як біографію. Однак, незважаючи на розбіжність у поглядах, усі критики погоджуються з тим, що цей твір демонструє відступ Вірджинії Вулф від літературної традиції, пародіювання того, що усталилося в численних біографіях історичних персонажів. „Орландо” є втіленням літературних пошуків авторки, відображенням її модерністських настроїв.

„Орландо” складається з шести розділів. Обсяг роману порівняно невеликий, зважаючи на те, що тривалість життєвого шляху головного героя / героїні становить більше трьох століть (1588–1928).

Досить часто біографії людей, яким доля відміряла більш як утричі коротший вік, ніж Орландо, становлять цілі томи. Як же Вірджинія Вулф умістила трьохсотрічний життєпис на трьохстах сторінках? Пояснити це можна своєрідністю образу наратора та його оповідної манери. Оповідь ведеться від першої особи (нібито біографа), що відразу ставить під сумнів об’єктивність та правдивість „життєпису”. Роль біографа зобов’язує наратора бути послідовним у викладенні подій і фактів. Однак у конкретному творі, на думку авторки, наратор навмисне не дотримується цього канону, опускає значну частину подій, які могли б бути цікавими для читача. Досить часто наратор відволікається від самої оповіді й намагається проявити себе в ролі критика, пояснює особливості побудови тексту. Іноді сам головний герой / героїня відходить на другий план, що взагалі неприпустимо для жанру біографії. Вірджинія Вулф насміхається над усіма законами біографії як жанру і тим самим показує, що традиційні методи створення життєпису є застарілими, такими, які зовсім не в змозі відтворити реальний стан речей, показати внутрішній світ людини.

Події у творі викладені у хронологічному порядку, хоча частина з них пропущена, але все ж послідовність у часі не порушується, сюжет в основному збігається з фабулою.

Система персонажів будується за принципом централізації, усі дійові особи зображені в диспозиції до головного героя – Орландо. Найближче до центру в цій системі знаходиться російська принцеса Саша, яка мала найбільший вплив на Орландо. Вона пробудила в ньому (на той момент особи чоловічої статі) справжнє почуття любові, але вона ж своєю зрадою змусила його страждати. У творі простежується думка, що в кожному з нас поєднуються чоловіче та жіноче начала.

Ця ідея знаходить підтвердження в епізоді знайомства Орландо (уже представниці жіночої статі) з Мармадюком Бонтропом Шелмердіном, образ якого не менш важливий, ніж образ Саші. З перших же хвилин вони зрозуміли, що знають одне про одного все. Пояснення цьому знаходимо в тому, що Мармадюк така ж багатопланова особистість, як Орландо. Головна героїня не може повірити, що вона знайшла чоловіка, який неймовірно хоробрий і водночас „загадковий і ніжний, як жінка”. Шел поєднує позитивні якості обох статей, і саме це робить його ідеальною парою для Орландо.

Ще один образ, для якого актуальне питання зміни статі, – ерцгерцог Гаррі, який спочатку постає перед читачам як ерцгерцогиня Ганрієтта. Дослідники творчості Вірджинії Вулф вважають, що прототипом Орландо була Віта Саквіль-Вест, подруга авторки, яка не приховувала своєї нетрадиційної сексуальної орієнтації. Багато критиків говорять про те, що образ головного персонажа, наперекір усім законам жанру біографії, фантастичний. Підтвердженням цього є те, що його / її життя триває більше ніж триста років, з іншого ж боку, усі метаморфози, які відбуваються з Орландо, також неймовірні. На початку твору Орландо постає перед нами як поетична, задумлива натура, хлопчина знатного походження, який захоплюється природою й літературою. За сприяння королеви Єлизавети він робить блискучу кар'єру при дворі, при цьому користується повагою чоловіків і симпатією жінок. Однак усе змінюється після того, як Орландо закохується в російську принцесу Сашу, а згодом переживає зраду коханої. Цей досвід приносить Орландо багато страждань, він ізолює себе від навколишнього світу і весь вільний час присвячує поезії. Він хоче пізнати справжнє життя і справжню любов. Однак його проби пера не були належно оцінені представниками тодішньої літературної

еліти. Намагаючись утекти від суцільних розчарувань, він вирушає в ролі посла до Константинополя. Саме там під час масових заворушень він впадає в летаргічний сон і через кілька тижнів прокидається жінкою. Однак сам процес перетворення Вірджинія Вулф подає як щось звичайне. Хоча Орландо став жінкою, в усьому іншому кардинальних змін не відбулося. Зміна статі, вплинувши на долю, нітрохи не змінила саму особистість. Згодом Орландо повертається в Лондон, який теж значно змінився, адже настало XVIII століття. Подальше розгортання „біографії” базується на зображенні жіночого сприйняття історичних змін у XVIII–XIX ст.

Орландо після перевтілення, як годиться для жінки, стала дещо скромнішої думки про свій розум і, як властиво жінці, почала більше перейматися своєю зовнішністю. Одні риси характеру стали виразніші, інші – пригасли. Однак сам факт перевтілення Орландо, яке сприймається як звичайне явище, а також численні коментарі оповідача свідчать про те, що ця відмінність досить умовна.

У XVII ст. Орландо з'являється при дворі, цей період у літературі та мистецтві визначається як бароко. У романі Вірджинії Вулф відтворені особливості цього художньо-стильового напрямку: трагічне світосприйняття, настрої песимізму, розчарування, думки про смерть, усе таємниче і загадкове: „*The moment is brief they sang; the moment is over; one long night is then to be slept by all. <...> Girls were roses, and their seasons were short as the flowers. Plucked they must be before night fall; for the day was brief and the day was all*”. „*The tears streamed down his face. Looking up into the sky there was nothing but blackness there too. Ruin and death, he thought, cover all. The life of man ends in the grave. Worms devour us*” [9]. „Мить коротка, співали вони, мить скінчиться, настане довга ніч і всі заснуть. <...> Дівчата – троянди. Краса їх мінлива, як краса квітки. Їх варто зірвати до настання темноти, адже день короткий, день – все”. „По щоках Орландо лилися сльози. Він глянув на небо – воно теж було оповите тьмою. Все огортає смерть і тьма, – думав Орландо. Життя людське закінчується гробом. Черви нас зжеруть” (переклад наш. – І. К.). Ці приклади найкраще передають настрої бароко. Краса, як і все інше у цьому світі, плинна і тлінна, люди живуть передчуттям кінця, вони не володіють своєю долею.

Згодом настає період Реставрації, пуританські цінності, в основі яких лежить ощадливість і набожність, змінюються аморальністю та марнотратством, виникає образ так званої веселої Англії. Література цього періоду вказує на те, що видима поведінка людей приховує їх внутрішній світ, удаваність та лицемірство

стають загальноприйнятими нормами. У цей час Орландо, незважаючи на внутрішню драму, пов'язану зі зрадою коханої, усе ж перетворює свій дім на місце розваг для знатних людей. „Accordingly Orlando now began a series of very splendid entertainments to the nobility and gentry of the neighbourhood. The three hundred and sixty-five bedrooms were full for a month at a time. <...> But when the feasting was at its height and his guests were at their revels, he was apt to take himself off to his private room alone. There when the door was shut, and he was certain of privacy, he would have out an old writing book, stitched together with silk stolen from his mother's workbox, and labelled in a round schoolboy hand, „The Oak Tree, A Poem”. In this he would write till midnight chimed and long after” [9]. „Орландо почав організовувати пишні святкування для усіх вельмож і поміщиків в окрузі. Усі триста шістдесят спалень не пустували місяцями. <...> Однак коли банкет перебував у розпалі, коли гості веселилися, він, бувало, тихенько прокрадався у свій кабінет. Там, прикривши за собою двері і впевнившись, що ніхто йому не завадить, він витягував старий зошиток, зшитий шовком, колись вкрадений із матеріної коробки з рукоділлям, і підписаний круглим учнівським почерком: „Дуб. Поема”. Він писав, допоки годинник не проб'є північ, а потім ще довго опісля”. Цей приклад свідчить, що внутрішній світ Орландо був закритим для інших, оскільки не вписувався в рамки повсюдної веселості, легковажності й безтурботності.

Після свого перевтілення Орландо повертається в Англію вже XVIII ст. Героїня зустрічає відразу ж після прибуття в Лондон містера Аддісона, містера Попа і містера Драйдена, які представляють у літературі період класицизму. Класицизм відзначався домінуванням розуму над почуттями, наслідуванням зразків античного мистецтва, аристократизмом та орієнтованістю на вищі суспільні верстви. Для цієї епохи, як і для періоду античності, характерне захоплення зовнішньою красою людини: „The lynx shall cast its skin at her feet to make her a tippet, the peacock, parrot and swan shall pay contributions to her muff; the sea shall be searched for shells, and the rocks for gems, and every part of nature furnish out its share towards the embellishment of a creature that is the most consummate work of it” [9]. „Нехай рись схиляється перед нею, віддаючи на палантини свою шкуру; нехай павич, папуга і лебідь продовжують жертвувати собою заради її муфти; нехай уся природа служить для окраси істоти, яка є вінцем творіння [жінки]”.

XIX ст. відзначилося сплеском романтизму, коли все здавалося тлінним, непостійним, невизначеним. На противагу класицизму, який

возвеличував зовнішню красу, романтизм звертає увагу на внутрішній світ людини, її почуття, емоції, переживання. Характерне для романтизму єднання людини з природою та оспівування кохання.

Згодом наступає і диктує свої умови вікторіанська епоха, відома своїм аскетизмом. Одночасно розвитку набуває класичний реалізм, який зосереджується на проблемах гріховності й моралі. Ці настрої знаходять відображення у творі Вірджинії Вулф. Незалежна жінка, яка розгулює ночами у чоловічому костюмі, є неприйнятним явищем у цьому суспільстві. Орландо почувається загубленою у XIX ст., їй бракує поруч чоловічого плеча, вона відчуває прикрість від того, що всі „прилаштовані”, і лише вона одна самотня. Саме тоді, згідно з традиціями вікторіанського любовного роману, Шел пропонує Орландо одружитися.

Однак, незважаючи на широку палітру представлених стилів, у цілому „біографія” „Орландо”, на думку більшості дослідників, імпресіоністична. Найпершим підтвердженням цього є сама ідея твору як заперечення всього традиційного. Так само, як художники-імпресіоністи кинули виклик традиційному живопису, Вірджинія Вулф своєю „біографією” кинула виклик усім канонам традиційного життєпису та реалістичності біографічної оповіді. Її твір можна сприймати як пародію на високу науку біографії. У такий радикальний спосіб письменниця намагається показати, що традиційні біографи не в змозі втиснути всю багатогранність внутрішнього світу людини в рамки достовірності.

Пародія В. Вулф на роман-біографію позначила місце перетворення старого жанру на новий. Унаслідок боротьби із сюжетністю біографія героя ніби почала зникати зі сторінок модерністських романів, або пародіюватися, або подаватися надто фрагментарно. Але зацікавлення біографіями історичних осіб несподівано виходить на інший рівень, набуває великого поширення.

Таким чином, класична форма біографічного роману, який не втрачав своїх позицій, у системі модерністської естетики набула суттєво іншої функції. Позитивістська настанова на творення реальної біографії, максимально наближеної до героя оповіді, визначила такі риси біографій видатних осіб, як документалізм, хронологізм, об'єктивованість оповіді, аж до вилучення будь-яких елементів особистого ставлення, залучення свідчень сучасників, апологетика зображуваної особистості тощо. Ці риси перетворювали автора біографії на безликого літописця чи безстороннього свідка. У контексті модернізму ці риси стали об'єктом переосмислення, пародіювання, критики. Модерністи

оцінили біографізм як ілюзію, створену реалізмом і натуралізмом. Разом із зростанням ролі рефлексії у процесі творчості видатні митці минулого почали приваблювати письменників як шлях до самопізнання. Історична особа не наближається до авторської біографії фактичним матеріалом, а відчувається як внутрішньо з ним споріднена. Історична особа як рольова маска часто з'являється в поезіях модерністів, присвячених проблемам творчості, уже на ранньому етапі. Згодом вона потрапила і в число персонажів епічних творів, зокрема романів-біографій.

Модерністський роман-біографія вирізняється подвоєним об'єктом зображення: історичної особи і автора водночас. Останній присутній у тексті або імпліцитно, або ж через суб'єктивовану нарацію, завдяки перегукам у біографіях, збігам світоглядних чи естетичних позицій тощо. Історична особа стає насамперед живою людиною, ускладнюється, психологізується, позначає певний тип людської особистості тощо, часто протиставляється традиційному образу, що утвердився в культурі.

1. *Аствацатуров А.* Литературная игра в романе Вирджинии Вулф „Орландо” [Электронный ресурс] / А. Аствацатуров. – Режим доступа : <http://www.litportal.ru/genre8/author2600/read/page/14/book19653.html>.
2. *Вулф В.* Власний простір / Вирджинія Вулф ; [пер. з англ. Я. Чердаклі]. – К. : Альтернатива, 1999. – 111 с.
3. *Вулф В.* Орландо / Вирджинія Вулф ; [пер. с англ. Е. Суриц]. – СПб. : Азбука-классика, 2000. – 304 с.
4. *Колотов А. А.* По неизгладимым следам истины : „Орландо” и „Флаш” Вирджинии Вулф / А. А. Колотов // Филологический сборник : Зарубежные литературы на пороге XXI века. – Красноярск : КГПУ, 2000. – С. 115–126.
5. *Михальская Н. П.* Пути развития английского романа 1920–1930-х годов / Н. П. Михальская. – М. : Высш. школа, 1966. – 270 с.
6. *Моклиця М.* Жанрова специфіка модерністського роману / М. Моклиця // Вступ до літературознавства : навч. посіб. – Луцьк : Вид-во ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – С. 238–250.
7. *Моклиця М. В.* Модернізм як структура. Філософія. Психологія. Поетика : монографія / Марія Моклиця. – Вид. 2-ге, доповнене і перероблене. – Луцьк : РВВ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки, 2002. – 390 с.
8. *Черкашина Т. Ю.* Наративні особливості художньо-біографічної прози : автор і читач : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.06 „Теорія літератури” / Т. Ю. Черкашина. – Тернопіль, 2007. – 20 с.
9. *Woolf Virginia.* Orlando [Electronic resource] / Virginia Woolf. – Available at : <http://search-ebooks.eu/o/orlando-virginia-woolf-pdf>.
10. *Woolf Virginia.* Works [Electronic resource] / Virginia Woolf. – Available at : <http://www.imdb.com/name/nm0941173/>.

РОМАН-БИОГРАФИЯ В КОНТЕКСТЕ МОДЕРНИСТСКОЙ ЭСТЕТИКИ (НА МАТЕРИАЛЕ РОМАНА В. ВУЛФ „ОРЛАНДО”)

Ірина Валерієвна Куницька

ik_irina@mail.ru

*Кандидат філологічних наук, преподаватель
Кафедра теорії і історії світової літератури
імені професора В. І. Фесенко
Київський національний лінгвістический університет
Ул. Большая Васильковская, 73, 03150, г. Киев, Украина*

Аннотация. На основании исследования романа „Орландо” Вирджинии Вулф поднимается проблема о том, что роман-биография является жанровой разновидностью модернистского романа. Классическая форма биографического романа в контексте модернистской эстетики приобрела существенно иную функцию. Историческое лицо в первую очередь становится живым человеком, усложняется, психологизируется, обозначает определенный тип человеческой личности, часто противопоставляется традиционному образу, который утвердился в культуре. Вирджиния Вулф демонстрирует отступление от литературной традиции, пародирование того, что принято в многочисленных биографиях исторических персонажей. „Орландо” является воплощением литературных поисков автора, отражением ее модернистских настроений.

Ключевые слова: роман-биография, модернизм, жанровая разновидность, авторское самовыражение, Вирджиния Вулф.

NOVEL-BIOGRAPHY IN THE CONTEXT OF MODERNIST AESTHETICS (BASED ON V. WOOLF NOVEL “ORLANDO”)

Iryna Kunytska

ik_irina@mail.ru

*Department of Theory and History of World Literature
Kyiv National Linguistic University
Velyka Vasylkivska Street 73, 03150, Kyiv, Ukraine*

Abstract. Based on the research of novel “Orlando” by Virginia Woolf the thesis proved that novel-biography is the kind of modernistic novel. The classic form of biographical novel in the system of modernistic aesthetics gained other function substantially. Modernism created a foundation so that a writer could use someone’s biography on their way to self-knowledge. The main idea was the internal harmony of creative individuals. Before the documentary became fiction and modernist there should have been a controversy with an established tradition, which is typical for the history of literature. The work “Orlando” by Virginia Woolf played an important part in a process of the renovation of a traditional novel genre. The author defined this novel as a biography. The main task, which Virginia Woolf set for herself, was to show the change of a person’s worldview and their inner world depending on the historical era. Orlando is a conditional creature that symbolizes a person’s spiritual beginning regardless of his environment, era, age or

gender. This work demonstrates Virginia Woolf's retreat from literary tradition and her parodying of what strengthened in numerous biographies of historical characters. "Orlando" is the epitome of the literary search of the author, a reflection of her modernist attitudes. With her "biography" Virginia Woolf defied all traditional canons of bio and realistic biographical narrative. Her work can be seen as a parody of a great science of biography. In such radical way the writer is trying to show that the traditional biographers are not able to fit all the complexity of man's inner world into the framework of credibility.

Key words: novel-biography, modernism, a kind of genre, author's expression, Virginia Woolf.

References

1. Astvatsaturov A. *Literaturnaia igra v romane Virdzhinii Vulf "Orlando"* [Literature game in the novel of Virginia Woolf "Orlando"]. Available at: <http://www.litportal.ru/genre8/author2600/read/page/14/book19653.html> (accessed 12 June 2014).
2. Woolf V. *Vlasnyj prostir*. [Personal space]. Kyiv, 1999, 111 p. (in Ukrainian).
3. Woolf V. *Orlando*. Saint Petersburg, 2000, 304 p. (in Russian).
4. Kolotov A. A. *Po neizgladimym sledam istiny : "Orlando" i "Flash" Virdzhinii Vulf* [By indelible marks of the truth: "Orlando" and "Flush" by Virginia Woolf]. Krasnoyarsk, 2000, pp. 115–126. (in Russian).
5. Mikhalskaia N. P. *Puti razvitiia angliiskogo romana 1920–1930 kh godov* [Ways of development of the English novel of 1920–1930s]. Moscow, 1966, 270 p. (in Russian).
6. Moklytsia M. Zhanrova spetsyfika modernistskoho romanu [Genre specifics of a modernist novel]. In: *Vstup do literaturoznavstva*. Lutsk, 2011, pp. 238–250. (in Ukrainian).
7. Moklytsia M. V. *Modernizm iak struktura. Filosofii. Psykholohiia. Poetyka* [Modernism as a structure. Philosophy. Psychology. Poetics]. Lutsk, 2002, 390 p. (in Ukrainian).
8. Cherkashyna T. Iu. *Naratyvni osoblyvosti khudozhno-biografichnoi prozy : avtor i chytach* [Narrative features of a semi-biographical prose: an author and a reader]. Extended abstract of PhD dissertation (Literary theory). Ternopil National Pedagogical University. Ternopil, 2007, 20 p. (in Ukrainian).
9. Woolf Virginia. *Orlando*. Available at: <http://search-ebooks.eu/o/orlando-virginia-woolf-pdf> (accessed 25 May 2014).
10. Woolf Virginia. *Works*. Available at: <http://www.imdb.com/name/nm0941173/> (accessed 20 June 2014).

Suggested citation

Kunyska I. Roman-biografiia v konteksti modernists'koї estetyky (na materialy romanu V. Vulf "Orlando") [Novel-biography in the Context of Modernist Aesthetics (based on V. Woolf novel "Orlando")]. *Pytannia literaturoznavstva*, 2014, no. 89, pp. 116–125. (in Ukrainian).

Стаття прийнята до друку 21.11.2014 р.